

מדינת ישראל
משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק
זכויות התלמיד.ה

מושגי יסוד בתחום זכויות

זכות: רשות, תוקף חוקי לעשיית דבר מה (מילון אבן שושן). זכות היא צורך המגיע לכל אדם, וגם האפשרות לקבל את המגיע לו בהתאם לצרכים הרגשיים והחברתיים שלו, חוקי המדינה ואמנות בינלאומיות.

אחריות: נכונות לשמור על עקרונ מוסרי או חברתי בכל עת ובכל מצב ולקיים אותו (מילון אבן שושן). תחושת מחויבות פנימית לביצוע פעולות שונות לאחר חשיבה ומתוך כוונה ואכפתיות. האחריות כוללת החלטה לביצוע פעולות מבלי לגרום נזק לעצמי או לאחרים.

חובה: הדבר המוטל על פלוני לעשותו, ההיפך מרשות. קיימת חובה על פי חוק וחובה מוסרית. (מילון אבן שושן). חובת המדינה להציע את הכלים וההזדמנויות למימוש הזדמנויות ופיתוח תרבות אזרחית של השתתפות ואחריות. לילדים ובני נוער יש מספר חובות אך מימוש זכויותיהם אינו מותנה במילוי חובות אלו.

זכויות הילד: הזכויות שנקבעו באמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה אשר נקבעה ונחתמה ב-20 בנובמבר, 1989. מדינת ישראל אשררה את האמנה בשנת 1991.

אשרור האמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה: אשרור האמנה יצר את חובת המדינה ליידע בדבר זכויות הילד/ה את כל העוסקים עם ילדים ונוער עד גיל 18, כמו גם ליידע את הילדים והנוער בדבר זכויותיהם ואחריותם לעצמם ולאחרים.

זכויות התלמיד: הזכויות שנקבעו בחוק זכויות התלמיד שחוקק בשנת 2000. בין הזכויות הקבועות בחוק – הזכות לחינוך, הזכות לשוויון ואי אפליה במוסדות חינוך, הזכות לפרטיות, הזכות לכבוד בהפעלת אמצעי משמעת.

אמנה: החובה המוטלת על אדם, ארגון או מדינה מתוקף התפקיד או הסמכות שלהם, או מתוקף התחייבות שלקחו על עצמם. (מילון אבן שושן).